

Lakýrník a natěrač (kód: 39-002-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Speciální a interdisciplinární obory (kód: 39)
Týká se povolání: Lakýrník a natěrač
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technické dokumentaci provádění a oprav lakýrnických a natěračských prací	3
Orientace v technologických postupech provádění a oprav nátěrů na kov, dřevo a jiné podklady	3
Návrh pracovních postupů provádění a oprav nátěrů na kov, dřevo a jiné podklady	3
Orientace v nátěrových hmotách a pomocných prostředcích pro lakýrnické a natěračské práce	3
Posuzování kvality materiálů pro lakýrnické a natěračské práce dostupnými prostředky	3
Příprava a údržba nářadí a pracovních pomůcek	3
Obsluha, seřízení a údržba zařízení na nanášení nátěrových hmot stříkáním	3
Příprava podkladu před nanášením nátěrových hmot na kov, dřevo a jiné podklady	3
Tmelení a broušení tmelených ploch při lakýrnických a natěračských pracích	3
Příprava nátěrových hmot pro lakýrnické a natěračské práce	3
Nanášení nátěrů štětcem, válečkem a stříkacím zařízením	3
Úpravy a dokončování lakovaných povrchů broušením a leštěním	3
Zhotovování linkrust	3
Zhotovování jednoduchých nápisů, emblémů a dekorativních vzorů	3
Napodobování (fládrování) druhů dřev včetně patinování	3
Návrh barevného řešení lakovaných a natíraných předmětů	3
Výpočet množství laků a nátěrů, spotřeby materiálů a zpracování položkového rozpočtu	3
Orientace v předpisech BOZP, PO a hygieny práce při lakýrnických a natěračských pracích	3
Nakládání s odpady	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.11.2016

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technické dokumentaci provádění a oprav lakýrnických a natěračských prací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozlišit druhy technické a projektové dokumentace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Používat projektovou dokumentaci - porozumět technické zprávě jako součásti projektové dokumentace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Používat technickou firemní dokumentaci týkající se nátěrových hmot a technologických postupů	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Používat výkresovou dokumentaci lakýrnických a natěračských prací	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v technologických postupech provádění a oprav nátěrů na kov, dřevo a jiné podklady

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat technologický postup pro zadaný pracovní úkol a výběr odůvodnit	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Vysvětlit technologický postup provedení nátěru na různé podklady dle zadání	Ústní ověření
c) Vysvětlit technologický postup opravy nátěru dle zadání	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Návrh pracovních postupů provádění a oprav nátěrů na kov, dřevo a jiné podklady

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout pracovní postup provedení a opravy nátěru na různých podkladech dle zadání	Praktické předvedení s ústním odůvodněním
b) Vysvětlit pracovní postup dle kritéria a)	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v nátěrových hmotách a pomocných prostředcích pro lakýrnické a natěračské práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy nátěrových hmot a pomocných prostředků a jejich vlastnosti	Písemné a ústní ověření
b) Vysvětlit možnosti použití nátěrových hmot a pomocných prostředků	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Posuzování kvality materiálů pro lakýrnické a natěračské práce dostupnými prostředky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést parametry kvality materiálů pro lakýrnické a natěračské práce dle technických podkladů výrobců	Písemné ověření
b) Posoudit kvalitu konkrétního materiálu, prostředky, které má pracovník běžně k dispozici (smyslovými vjemy, jednoduchými měřidly apod.), posudek odůvodnit	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava a údržba nářadí a pracovních pomůcek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat přípravu, ošetřování a údržbu nářadí, zařízení, pracovních pomůcek	Písemné a ústní ověření
b) Připravit ruční nářadí (štetce, štětky, válečky) a pracovní pomůcky k použití	Praktické předvedení
c) Ošetřovat a udržovat ruční nářadí (štetce, štětky, válečky) a pracovní pomůcky po provedení nátěrů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha, seřízení a údržba zařízení na nanášení nátěrových hmot stříkáním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy zařízení pro nanášení nátěrových hmot stříkáním, jejich použití a údržbu	Písemné a ústní ověření
b) Seřídít stříkací zařízení pro nanášení nátěrových hmot	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Nanášet nátěrové hmoty ruční stříkací pistolí na ploše cca 2 m ²	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Nanášet nátěrové hmoty kompresorovým stříkacím zařízením na ploše cca 2 m ²	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Ošetřit stříkací zařízení po použití	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava podkladu před nanášením nátěrových hmot na kov, dřevo a jiné podklady

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby přípravy podkladu (očistění, odmaštění, odstranění starých nátěrů mechanickými nebo chemickými prostředky, opravy trhlin, tmelení, broušení, penetrace, vyrovnání nerovností)	Písemné a ústní ověření
b) Popsat prostředky pro přípravu podkladu a způsoby jejich použití	Písemné a ústní ověření
c) Posoudit stav podkladu dle zadání	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Navrhnout způsob úpravy podkladu na základě zjištění v rámci kritéria c)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Upravit podklad na základě návrhu v kritériu d)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
f) Upravit podklad základním nátěrem	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
g) Zkontrolovat kvalitu upraveného podkladu	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tmelení a broušení tmelených ploch při lakýrnických a natěračských pracích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat účel tmelení, materiály a pracovní pomůcky	Písemné a ústní ověření
b) Popsat pracovní postup tmelení	Písemné a ústní ověření
c) Popsat pracovní postup ručního a strojního broušení	Písemné a ústní ověření
d) Tmelit plochu o rozměru cca 1 m ²	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Brousit plochu cca 1 m ² ručně a strojně	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava nátěrových hmot pro lakýrnické a natěračské práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postupy přípravy nátěrových hmot (úprava konzistence, pigmentování, míchání, filtrace, směšování)	Písemné a ústní ověření
b) Popsat používané nářadí a pracovní pomůcky	Písemné a ústní ověření
c) Upravit konzistenci nátěrové hmoty	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Připravit cca 0,5 l nátěrové hmoty na požadovaný barevný odstín dle zadání	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Filtrovat nátěrovou hmotu dle zadání	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nanášení nátěrů štětcem, válečkem a stříkacím zařízením

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby nanášení nátěrových hmot na kov, dřevo a jiné podklady	Písemné a ústní ověření
b) Popsat pracovní postupy včetně potřebného nářadí a zařízení	Písemné a ústní ověření
c) Popsat druhy používaných nátěrových hmot a jejich přípravu pro nanášení štětcem, válečkem a stříkáním	Písemné a ústní ověření
d) Popsat způsoby kontroly nátěrů a kontrolované parametry – tloušťka nátěrové vrstvy, vizuální vzhled	Písemné a ústní ověření
e) Připravit nátěrovou hmotu k použití	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
f) Nanést nátěrovou hmotu štětcem a válečkem na připravený podklad dle zadání – plocha cca 2 m ² nebo dle natíraného předmětu	Praktické předvedení
g) Nanést nátěrovou hmotu stříkacím zařízením na připravený podklad dle zadání - plocha cca 2 m ² nebo dle natíraného předmětu	Praktické předvedení
h) Kontrolovat vizuálně kvalitu povrchu po aplikaci nátěrové hmoty dle kritéria d)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
i) Identifikovat vady nátěru	Praktické předvedení
j) Opravit vady nátěru zjištěné dle kritéria i)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úpravy a dokončování lakovaných povrchů broušením a leštěním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat účel broušení a leštění lakovaných povrchů	Písemné a ústní ověření
b) Popsat pracovní postup broušení a leštění včetně materiálů, nářadí a pracovních pomůcek	Písemné a ústní ověření
c) Brousit a leštit lakovaný povrch – plocha cca 1 m ²	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování linkrust

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby zhotovení linkrusty včetně přípravy podkladu	Písemné a ústní ověření
b) Popsat nářadí, pracovní pomůcky a zařízení pro provádění linkrust	Písemné a ústní ověření
c) Zhotovit linkrustu na ploše cca 1 m ²	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Upravit povrch linkrusty dle c)	Praktické předvedení
e) Zkontrolovat vizuálně kvalitu provedení linkrusty	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování jednoduchých nápisů, emblémů a dekorativních vzorů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy nápisů, emblémů a dekorativních vzorů, možnosti a způsoby použití	Písemné a ústní ověření
b) Popsat pracovní postup vytvoření jednoduchého nápisu, používané materiály, nářadí a pracovní pomůcky	Písemné a ústní ověření
c) Zkontrolovat kvalitu podkladu a stanovit způsob jeho úpravy před nátěrem (očistění, odmaštění, odstranění starých nátěrů, izolace skvrn, dezinfekce, opravy trhlin, tmelení, broušení, penetrace, vyrovnání nerovností)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Připravit podklad před nátěrem	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Připravit nátěrovou hmotu a pracovní pomůcky	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
f) Zhotovit nápis nebo emblém podle zadání	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
g) Zhotovit dekorativní vzor podle zadání	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
h) Zkontrolovat vizuálně kvalitu provedené práce a provést případné úpravy	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Napodobování (fládrování) druhů dřev včetně patinování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat možnosti a způsoby napodobování (fládrování) dřev	Písemné a ústní ověření
b) Popsat pracovní postup, používané materiály, nářadí a pracovní pomůcky pro napodobování dřev	Písemné a ústní ověření
c) Popsat úpravu povrchu patinováním, používané materiály, nářadí a pracovní pomůcky	Písemné a ústní ověření
d) Napodobit jeden ze základních druhů dřev na ploše 0,5 m ²	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Zkontrolovat vizuálně kvalitu provedené práce a provést případné úpravy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Návrh barevného řešení lakovaných a natíraných předmětů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit teoretická hlediska barevného řešení předmětů (fyzikální princip vzniku barev, barevný vjem, působení barev na člověka, barevný soulad a kontrast)	Ústní ověření s nakreslením náčrtku barevného řešení
b) Vysvětlit pojem bezpečnostní barva	Písemné a ústní ověření
c) Popsat zásady barevného řešení předmětů	Písemné a ústní ověření
d) Navrhnout barevné řešení předmětu dle zadání	Praktické předvedení s nakreslením náčrtku barevného řešení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výpočet množství laků a nátěrů, spotřeby materiálů a zpracování položkového rozpočtu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady měření a výpočtu množství nátěrů	Ústní ověření
b) Vypočítat množství nátěru (v metrech čtverečných) dle zadání	Praktické předvedení s výpočtem za použití ceníků
c) Vypočítat spotřebu materiálu dle zadání	Praktické předvedení s výpočtem za použití ceníků
d) Zpracovat položkový rozpočet dle zadání	Praktické předvedení za použití ceníků

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v předpisech BOZP, PO a hygieny práce při lakýrnických a natěračských pracích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníků, zdroje a příčiny pracovních úrazů	Písemné a ústní ověření
b) Popsat způsoby zabezpečení pracoviště z hlediska BOZP, hygieny práce a PO	Písemné a ústní ověření
c) Vyjmenovat a popsat prostředky pro zajištění BOZP a PO na pracovišti	Písemné a ústní ověření
d) Vyjmenovat a popsat osobní ochranné pracovní prostředky a jejich použití	Písemné a ústní ověření
e) Popsat první pomoc při úrazech	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpady

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat základní právní předpisy o chemických látkách a ochraně veřejného zdraví, vysvětlit pojem „bezpečnostní list“	Písemné a ústní ověření
b) Vysvětlit pojem „nebezpečná látka“, uvést nebezpečné látky používané v oboru	Písemné a ústní ověření
c) Vysvětlit označování výrobků z hlediska nebezpečných látek	Písemné a ústní ověření
d) Popsat vliv profesních činností na životní prostředí	Ústní ověření
e) Popsat způsoby skladování a manipulace s materiály	Písemné a ústní ověření
f) Popsat způsoby nakládání s odpady	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?id_jp=2134&kod_sm1=41).

Uchazeč musí být vybaven vlastním pracovním oděvem a obuví, po dohodě s autorizovanou osobou (zkoušejícím) může použít vlastní osobní ochranné pracovní prostředky, základní nářadí a pracovní pomůcky odpovídající prováděným pracím.

Při praktickém ověřování kritérií hodnocení je třeba hodnotit organizaci práce, dodržování předepsaných technologických postupů, volbu a dodržování pracovních postupů, volbu a používání nářadí, zařízení a pracovních pomůcek a kvalitu provedení prací. Dále je hodnoceno dodržování předpisů BOZP, PO a hygieny práce a používání osobních ochranných pracovních prostředků a kvalita provedení prací.

Vzhledem k charakteru některých činností při ověřování kritérií hodnocení je nezbytné uchazeči zajistit pomoc dalších osob.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru 36-75-2 malíř, zaměření malíř stavební výroba, 36-57-H/001 malíř, zaměření malíř stavební výroba, 39-41-H/01 malíř a lakýrník, 23-55-H/01 lakýrník nebo jim odpovídajících oborech s praxí v délce minimálně 5 let jako OSVČ nebo vedoucí pracovní skupiny nebo provozu, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Střední vzdělání s výučním listem nebo maturitní zkouškou získané ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu dle § 9 odst. (3) a (5) zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících, minimálně 5 let praxe v povolání učitele odborného výcviku v oboru vzdělání 39-41-H/01 malíř a lakýrník, 23-55-H/01 lakýrník nebo v dříve existujících odpovídajících oborech vzdělání kategorie H nebo E.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pracoviště umožňující realizaci zkoušek vybavené potřebným náradím, pomůckami a materiály odpovídajícími požadavkům BOZP a hygienickým předpisům.

Teplota prostředí odpovídající realizaci lakýrnických a natěračských prací, bezprašnost, dokončení stavebních prací včetně malířských.

Měřidla: hřebínek pro zjištění tloušťky mokrého nátěrového filmu, tloušťkoměr pro měření tloušťky suchého nátěru, skládací nebo svinovací metr dl. 2 m.

Náradí a zařízení: škrabka ocelová, kartáč ocelový, škrabka ocelová na opalování, škrabka tmelící, stěrky tmelící, nůž na sklenářský tmel, plátno smirkové (hr. 40,60,100,120), škrabky rohové, opalovací pistole benzinová, plynová nebo elektrická, vanička plastová, mřížka plastová, štětec zárohák 1, 2, 3, 4, štětec prašák, váleček lakovací včetně držáku, váleček malý (velur, plyš, moltopren, perlon, nylon, mohér, perlan), vzduchové nebo bezvzduchové stříkací zařízení, kompresor, potřeby pro imitaci dřev (fládrování).

Pomůcky: stojan natěračský (2 kusy), kolíčky dřevěné, šroubovák, kleště, kladívka, stojan zakládací (2 kusy), škrabka na sklo, tužka popisovací na sklo, smetáček.

Materiál: nátěrové hmoty pro lakýrnické a natěračské práce, dekorativní a linkrustové hmoty, lazury, pomocné materiály (tmely, brusné prostředky, leštidla, lepidla, patiny, pigmenty, ředidla, rozpouštědla, plniva, prostředky pro odstraňování starých nátěrů, odmašťovací prostředky, šablony, filtry).

Zdroj elektrické energie 230 V.

Projektová dokumentace související s hodnocenými činnostmi, předepsané technologické postupy a informační materiály (např. technické listy).

Pomocný personál.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 16 až 20 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška bude rozložena do více dnů.